

بررسی هیدروژئوشیمی آب های زیرزمینی میان دشت ولدیان

۱-*) ندا رستمی، دانشجوی کارشناسی ارشد، زمین شناسی آب شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد

مراغه Nedarostamlou@yahoo.com

۲- امیر حسین کوبکی نژاد، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه

۳- توحید چریگو کارشناس ارشد، زمین شناسی مهندسی، T.charbgo@yahoo.com

۴- المیرا حسین زاده عربلوی دره، دانشجوی کارشناسی ارشد، زمین شناسی آب شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه

چکیده

آب منشا حیات و رکن اصلی زندگی بشری بوده و از آنجایی که آب نقش مهمی در توسعه همه جانبه مناطق شهری و روستایی ایفا می کند لزوم مطالعه و بررسی منابع آب و بخصوص آبهای زیر زمینی که همواره مورد توجه کشورها از جمله ایران بوده کاملاً مشهود است.

میان دشت ولدیان در شمال استان آذربایجان غربی و در بخش جنوبی محدوده مطالعاتی ایواغلی قرار گرفته که می تواند با تامین آب مورد نیاز خود، یکی از مناطق مستعد کشاورزی باشد. عواملی همچون کاهش بارندگی در چند سال اخیر، بهره برداری از معادن نمک منطقه و استحصال بیش از قبل آبهای زیرزمینی جهت مصارف شرب و کشاورزی معیارهای کیفی و کمی منابع آب منطقه را کاهش و غیر قابل استفاده نموده، لذا برای بررسی خصوصیات کمی و کیفی آب زیرزمینی این میان دشت ابتدا به جمع آوری و بررسی داده های اقلیمی و مطالعات صحرایی پرداخته و با استفاده از سطح دریا نقشه های پیرومتریک و هم عمق برخورد به سطح آب زیرزمینی بررسی و تهیه و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته که نتایج حاصل از این مطالعات متأسفانه کاهش کیفی آب را نسبت به چند سال قبل نشان می دهد، بگونه ای که استفاده از آن نه تنها برای مصارف شرب بلکه در برخی مناطق نامناسب برای کشاورزی شناخته و منطقه را در شرایط هشدار قرار داده است.

واژه های کلیدی: دشت ولدیان، هیدروژئوشیمی، آب های زیرزمینی، خصوصیات فیزیکی و شیمیایی.

مقدمه

هنگامی که آبهای جوی با سطح زمین تماس حاصل می کند خصوصیات آن با عبور از سازندها و زمین های مختلف تحت تاثیر قرار گرفته، تغییراتی را در خصوصیات فیزیکی و شیمیایی آن ایجاد می نماید. در برخی نقاط خصوصاً در مناطق خشک کره زمین مانند قسمت هایی از ایران آبهایی که از زمین استخراج میشود به سبب نامناسب بودن ترکیب شیمیایی آن از نظر شرب و کشاورزی بدون استفاده مانده و همچنین عدم دسترسی به آبهای سطحی در بخش عظیمی از کشور و محدود بودن آن باعث افزایش بی رویه برداشت آب از سفره های آب زیر زمینی گردیده که این امر باعث وارد آمدن خسارات جبران ناپذیری به منابع آب زیر زمینی شده است. در سالهای اخیر گسترش مناطق شهری، رشد جمعیت، توسعه صنایع مختلف و فعالیتهای کشاورزی باعث شده تقاضا برای تامین آب مورد نیاز کشور رشد چشمگیری داشته باشد و به تبع این افزایش تقاضا، حفاظت، حراست و بهره برداری بهینه از منابع آب بخصوص منابع آب زیر زمینی با اتخاذ یک مدیریت صحیح به منظور تامین نیازهای آبی کشور امری ضروری به نظر می رسد (زارعی، ۱۳۹۰).